

Onversaagd en Ongebroken

door

Mevrouw P. (Paula) Cremers-Cardynaals

donderdag 17 februari 2022 om 14:30 uur in 't Trefpunt

let op datum en aanvangstijd

In de Tweede Wereldoorlog zat Paula Cremers-Cardynaals samen met haar moeder en zusje gevangen in diverse kampen op Java. In haar voordracht zal ze haar ervaringen met ons delen op een indringende en persoonlijke wijze.

'Onversaagd en Onverbroken'

Deze tekst staat gegraveerd in een bronzen beeld op landgoed Bronbeek bij Arnhem. Het beeld toont een moeder die in diepe wanhoop haar handen omhoog strekt, terwijl een hongerig kind aan haar rok hangt. Paula wil met haar voordracht de moeders inclusief haar eigen moeder herdenken die hun kinderen drie en een half jaar door een leven van honger, ziekte en geweld gesleept hebben. Ondanks de ontbering, angst, machteloosheid en de dagelijkse bedreiging, beschermden de moeders hun kinderen. Zij gingen tot de uiterste grenzen van vindingrijkheid.

Over Paula (geschreven door haar goede vriend Dick Reijnen):

'Vijf jaar oud is Paula Cardynaals, als ze met haar moeder en zusje vanuit Californië vertrekt naar Bandoeng, Java. Vader, werkzaam bij de Bataafse Petroleum Maatschappij, zou hen achterna reizen. Hij was, zoals dat vaker gebeurde, vanwege zijn werk overgeplaatst.

Drie dagen na hun aankomst in 1942 vielen de Japanners Nederlands Indië binnen. Dit gebied was voor hen waardevol vanwege de grondstoffen en olie voor hun oorlogsvoering.

Nederlands-Indië moest worden opgenomen in een nieuwe Aziatische politieke en economische orde. Daarvoor moesten alle westerse invloeden worden uitgebannen. Eén van de vergaande maatregelen was de gevangenneming en internering van alle Nederlandse burgers. Mannen en vrouwen werden van elkaar gescheiden en in kampen ondergebracht. Een lange periode van onzekerheid met vele beproevingen en ontberingen brak aan.

Ook het gezin Cardynaals ontkwam niet aan dit tragische lot. Paula werd met haar moeder en tweejarig zusje gevangen gezet in Bandoeng. Met het verstrijken van de oorlogsjaren werden zij vervolgens twee maal gedeporteerd naar andere afgelegen kampen.

Eerst kwamen de vrouwen terecht in het kamp 'Buitenzorg', Kedoeng Badak, en in 1945 in Kampong Makassar. De levensomstandigheden werden steeds ondraaglijker, en de vrouwen moesten vele vernederingen en mishandelingen ondergaan onder de wrede kampeiding.

Nadat het kamp Makassar eindelijk bevrijd werd door de Australiërs, brak opnieuw een periode van grote onzekerheden en beproevingen aan voor het gezin Cardynaals dat na de bevrijding herenigd werd. Van een echte 'bevrijding' was nog geen sprake...'

Paula met de onvergetelijke en dierbare knuffelbeer

Aanvang lezing 14:30 uur

Inloop vanaf 14:00 uur